

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Scientific

علمی

داکتر محمد کریم فارغی - استراليا

۱۲ فبروری ۲۰۲۳

داکتر محمد کریم فارغی

"میگرن" یا "نیم سری" چیست؟

دوست عزیزی (جمال یار صاحب) تقاضا نمودند تا در مورد مریضی میگرن، بیشتر بدانند، با پوزش از تأخیر در اجرای فرمایش شان اینک در مورد آن در چند مبحث می پردازم، امیدوارم مورد استفاده شان قرار گیرد. لازم به یاد آوری می دانم که استعمال ادبیات عامیانه و تعبیر هائی که عوام از امراض و اعراض و علائم امراض دارند، در بین طبیبان ما کمتر رایج بوده است که به عقیده من اشتباه بوده است. داکتر صاحبان محترم ما دانش طبابت را با تشریح عربی و تعبیر آن را با کلمات لاتین و انگریزی کسب نموده اند و آنچه از زبان عوام می شنوند، برایشان کمتر قابل اعتبار می نماید. لازم می دانم آنچه را که در گذشته به آن پرداخته نشده است، من بعد در نظر بگیریم و به خاطر دقت بیشتر در تشخیص و مساعدت به مریضان، عُرف و تجربه عوام ما در این مسلک شریف را در ادبیات طبی خود علاوه کنیم

مرض میگرن (Migraine) یا نیم سری

میگرن بیماری پیچیده ایست که با اعراض مختلف ظاهر می گردد. این حالت اضافه از ۱۲ درصد تمام نفوس جهان را مبتلا کرده است و سومین مرض عام در سطح جهان شناخته می شود. خانم ها بیشتر از مردان به آن مبتلا می گردند. این مرض سبب سر دردی شدید می گردد که اگر به موقع تشخیص و تداوی نگردد ممکن ساعت ها و حتی روز ها دوام کند که برای مریضان نهایت ناراحت کننده و حتی ناتوان کننده است .

سه نوع اعراض عمده میگرن عبارتند از :

باید گفته شود که میگرن می تواند چندین مرحله داشته باشد که اعراض آن با مراحلی که مریض در آن قرار دارد، ارتباط می گیرد. سر دردی از سبب میگرن مشخصات ذیل را دارد:

* - درد خصوصیت کوبنده و یا نبضانی (لُق زدن) در یک طرف سر را دارد.

* - حساسیت در مقابل روشنی، سرو صدا و بو های متنوع

* - دلبدی و احساس تهوع (استفراغ)

درد میگرن به مراتب شدید تر از سردردی است که از سبب استرس و یا فشار های روانی به وجود می آید. درد میگرن قسمی احساس می گردد مثلی که گویا دماغ مانند قلب، نبضان داشته باشد و بزند، عوام این احساس را به لق زدن سر تعبیر می کنند. این حالت با حرکت کردن و فعالیت فیزیکی شدید تر می گردد، لذا مریضان بدون آن که کسی برایشان بگوید، در گوشه ای می روند و به شیوه مخصوصی که مانع حرکت سر گردد، استراحت می کنند .

مرحله مشاهده اعراض قبل از سردردی :

* - دید مغشوش و مکرر یا تشوش رویت مانند برق زدن یا flashing light در مقابل چشم ها که حاکی از یک aura می باشد .

* - حساسیت در مقابل روشنی زیاد مثلاً انعکاس نوری سکرین تلویزیون و کمپیوتر، سر و صدا و بوی غذا ها و عطریات و غیره .

میگرن اگر به زودی تشخیص و تداوی نگردد حالت ناتوانی عمومی توام با گنگسیت، دلبدی و تهوع و تشوشات بینائی مانند خیرگی رویت و برق زدن در مقابل چشم را ایجاد کند .

مبتلایان به میگرن حاد و مزمن ممکن یک دوره قبل از شروع سردردی اعراض مشخصی را تجربه نمایند که به آن Premonitory stage می گویند. درین مرحله ممکن حالت کسالت بیش از حد و خستگی (fatigue) ، شخی گردن، دیپریشن یا تغییرات خوی و سلوک (Mood change) و تخرشیت عصبی و همچنان نیاز شدید به غذا خوردن، تجربه گردد. در حدود ۲۰ درصد مریضان میگرن aura را تجربه می کنند Aura. با احساس برق زدن و یا احساس نقاط منتشر سفید رنگ در پیش چشم ها متصف می باشد که در مدت نیم و یا یکساعت رفع می گردد. اشکال دیگر aura نیز می تواند موجود باشد مانند :

__ دیدن اشکال مختلف النوع روشن و ستاره گک ها

__ تغییرات در حس بویائی

__ احساس سوزنک زدن در روی، بازو ها و پاها

مرحله سردردی:

موجودیت aura که از آن نام برده شد، علامه ایست که به اساس آن حمله میگرن آغاز می یابد. سردردی به شکل کوبیدن یا throbbing است که قبلاً به خصوصیت آن پرداختم یعنی لق زدن سردردی میگرن می تواند متوسط و یا نهایت شدید باشد که مریضان ترجیح می دهند مسکن درد بگیرند و در گوشه تاریک و آرام استراحت باشند .

مرحله بهبودی (Resolution)

مرحله بهبودی، مرحله نهائی میگرن است، درین مرحله مریض اعراض مرحله قبل از شروع سردردی را تجربه می کند .

شاید سوالی مطرح شود که حمله میگرن چقدر دوام خواهد آورد، حمله میگرن می تواند از چند ساعت تا چند روز دوام بیاورد ولی می تواند تکراراً به وجود بیاید .

خوشبختانه با ایجاد تغییرات در طرز مدیریت میگرن، مریضان می توانند طرق مختلف تداوی و راه های کنترل آن را انتخاب کنند و به این طریق از وخامت و وقوع دوباره آن جلوگیری نمایند
ادامه دارد.....